

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

ב' אלול תשפ"ג • גליון 276 • פרשת שופטים

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:40	19:59	19:00	תל אביב
20:44	20:02	18:58	ירושלים
20:40	19:59	19:00	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

אלול חזק שנה חזקה

מהי הקבלה הטובה ביותר שהאדם יכול לקבל עצמו בשביל שנה טובה?

לבטוח באבא

החלום של כל בן אנוש, הוא לחוש מוגן ושמור, בידיים טובות ובטוחות, בכל עת ובכל שעה. יש לנו הישגים רבים שהשגנו בס"ד, כמו הצלחות רוחניות, בריאות טובה, ילדים מתוקים, פרנסה, בית, ועוד ועוד. ברגע של התבוננות, נקל להבין שכל הנכסים האלה הם חמקמקים מאוד. לפעמים, חלילה, ניתן לאבד הכל ברגע אחד. איך ניתן להבטיח ש'לי זה לא יקרה'?

ואם כך בימי שגרה, על אחת כמה וכמה לנוכח התמודדות. בין אם מדובר בקושי רוחני - והאדם חש שמשוהו שהשיג בעמל ויזע קשה לו לעמוד בו, ובין אם מדובר בקושי אחר - והוא מרגיש שיש מה שמאיים על חייו, על בריאותו, על ילדיו, על כספו ופרנסתו. כשמגיע רגע של התמודדות, של קושי - כל אחד מחפש משהו להישען עליו, משהו לבטוח בו.

בקיצור, בחיים צריך 'כיפת ברזל', נגד כל רקטה שעלולה לחולל הרס בחייו, בדמות מכתב מהרופא, מהמוסד בו ילדנו לומד, או מהבנק... אבל 'כיפת ברזל' אמיתית, שמבטיחה את הביטחון האישי ברמה המקסימלית, במאה אחוזי הצלחה.

כשאנו מחשבים חשבוננו של עולם, שכל מה שיש לנו, כל נכס שרכשנו, כל מעלה שהשגנו - הכל מידי הטובות והרחומות של בורא עולם, שהוא הכי חזק, הכי גיבור, כל יכול שהכל הכל נתון בידיו, העבר, ההווה והעתיד, והוא רוצה בטובתנו, דואג לנו - אנחנו יכולים להיות רגועים כי אנו בידי!

נכון, בחיים יש קשיים והתמודדויות, אבל אנו יודעים ומאמינים שהם מתוכננים מראש, הם לטובתנו, אבא שלנו האוהב שירטט את התוכניות הללו, יצר ויצק אותן. מה יש לנו לדאוג? ממה אנו אמורים להיות מוטרדים? הרי אבא שבשמים לצידנו, כל מה שעובר עלינו הוא בדיוק לפי התוכניות שלו, והוא שומר עלינו, מציל אותנו, מגן בעדנו, דואג לנו! (הרב אשר קובלסקי)

פומיה מגירסא, ממשין ללמוד, מה עשה השטן? הפיל מדרגה תחתיו ונפל והפסיק להרהר מד"ת ואז המיתו. כל זמן שלמד עץ חיים היא למחזיקים בה ולמלאך המות אין שליטה עליו. בכל מוצאי שבת היה דוד המלך עושה סעודה על שעבר השבת בשלום. ולכן נקרא סעודה דוד מלכא. כמו שמצאנו אצל כהן גדול, שהיה עושה יום טוב לאוהביו בכל מוצאי יום כיפור. אין סניגור גדול לאדם ליום הדין כמו שמירת שבת בדקדוקיה, לקיים את שלושת סעודות השבת וסעודה רביעית לכבוד דוד מלכא משיחא, אין סניגור יותר גדול מזה, לחטוף מעשים טובים, לעשות חסדים על ימין ועל שמאל, לחטוף שיעורי תורה.

ואמרו חז"ל: לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו זכאי וחציו חייב עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו לכך זכות עבר עבירה אחת או לו שהכריע את עצמו לכך חובה שנאמר וחוטא אחד יאבד טובה הרבה.

אלול חזק - שנה חזקה. אלול - קרש קפיצה לכל השנה. הכל הולך אחר החיתום, תאמרו סליחות בהתעוררות, לבכות ולהוריד דמעות, בפרט ב"ג מידות שהכח שלהם גדול מזכות אבות! אדם לא יודע אולי חלילה מתוחה עליו מידת הדין.

האחים הקדושים שבטי י"ה, כשיוסף אמר להם מרגלים אתם מה הם אומרים? אבל אשמים אנחנו על אחינו וגו' עשרים ושתיים שנה לא מצאו לעצמם שום חטא, רק חטא זה שלא ריחמו על יוסף בהתחננו אלינו ולא שמענו. הם היו קדושי עליון, ובמשך עשרים ושתיים שנה לא מצאו חטא. אנחנו נמצא בלי לחפש עוונות אין ספור במשך שנה אחת. ובפרט להקפיד על בין אדם לחברו, אמרו חז"ל עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו, ולמה? כי הקב"ה אומר לו אני לא הבעל-דין, אני לא המאן-דאמר, לך אל מי שפגעת בו ותבקש ממנו מחילה. כמה פגענו בזו השנה באנשים? כמה העלבנו והצקנו ודיברנו לשון הרע? לכן נרבה עתה א"ש לרעהו ו'מתנות ל'אבינונים. להחיות לב שפלים ולהאיר פנים. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

שופטים ושופטים תתן לך בכל שערין. אומר הרבי רבי לוי יצחק מברדטשוב, אדם קובע בעצמו מי ישפוט אותו בשמים, האם שופטים מחמירים או מקילים, אם אדם מלמד זכות על עם ישראל, הוא זוכה שיהיו לו מליצים ופרקליטים טובים בשמים, אבל אם חלילה הוא מלמד חובה ואינו מבין את הזולת, שופט אותו לרעה, אז גם בשמים ידונו אותו חלילה לכף חובה. לכן יש להתעורר מאד, להרבות בצדקה ומעשים טובים, להיות בעין טובה לזולת, להאיר פנים ולשמה, וללמד זכות על כל אחד ואחד מישראל, למעט במחלוקת ולהרבות בשלום אחוה ורעות. ובזכות זה נזכה ביום הדין לחיים טובים ומאושרים, בזה העולם הזמני ובעולם הבא לנצח נצחים, ויהיו אמרינו לרצון לפני אדון כל.

בעוד חודש ימים, בראש השנה, ידון הקדוש ברוך הוא את האדם על שנה שלמה, וחיי אדם תלויים לו מנגד, מי יחיה ומי ימות, מי בעיתו ומי שלא בעיתו. מי במים מי באש, מי בחרב ומי בחיה, מי ברעש ומי במגפה. כל העתיד של האדם נקבע ביום גורלי זה. והשבת קודש היא הפרקליטה האהובה ביותר לפני הקב"ה, כל מי מהנוכחים כאן שיקבל על עצמו שמירת שבת, אין לי ספק שיעלה זכרונו לטובה ויזכה לחיים טובים ביום הדין, ולשנה טובה ומאושרת. כך אומרים רבותינו ז"ל שכל מי שמקבל ע"ע קבלה אחת אמיתית יזכה להכתב בספר החיים, ויחרץ משפטו לטוב.

השבת קודש זה היסוד של יהודי, זה הבסיס שלנו, יותר מששמרו ישראל על השבת שמרה היא עליהם. אם ישמור אדם את כל המצוות כולם ולא שומר חלילה שבת קודש, הרי הוא כגוי. ואם ישמור שבת קודש ולא ישמור כל המצוות הוא יהודי, רשע אבל יהודי.

במוצ"ש סעודה רביעית סעודה דוד מלכא משיחא. למה נקראת סעודת דוד המלך? מסופר בגמ', שדוד המלך שאל את הקב"ה מתי ימות ואמר לו בשבת תמות. מה עשה דוד המלך? בכל שבת היה לומד תורה כל היום כולו בלי הפסקה! בא השטן והזיז את העצים בגינה, היו לדוד המלך הרבה אויבים והוא הלך לראות מי זה אבל בעודו הולך לא פסק

ההקדשה השבועית

הצנים הם אנוש לתקיים

אלפי נפשות צארי המרשע

להצלתהם אז לעיני קדושתך

התקשרו עכשיו: 05-04-200-01-01

לישמעאל
ידון חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לליילי שושנה
סילמה בן גלן גלן
סילגית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

השקל האחרון

הכסף. בישיבה יש מספיק אוכל", הוא אמר. "אם רק הייתם אוכלים את הארוחות, הייתם מבינים היטב למה אני מתכוון".

והוא באמת היה היחיד שאכל גם סוגי מאכלים כאלו, שאף אחד מהבחורים בישיבה לא העז לטעום. הוא אכל הכל. אם מישוהו היה משאיר חצי לבן, הוא היה שולף את הגביע ומניח אותו בצד, כדי שלא יהיה "בל תשחית". זו הייתה דוגמא יפה על דוד, אבל היו דוגמאות רבות אחרות. אני הייתי שם לב, ופשוט צוחק ממנו.

הוא מעולם לא נסע באוטובוס. "חבל על הכסף, עד שיש אפשרות סוף סוף ללכת ברגל", היה רגיל לומר. הוא היה מסוגל ללכת לחתונה של קרובי משפחה שלו ברגל, במשך שעה הליכה מהירה.

"דוד, תשחרר קצת מדמי הכיס שנותנים לך, לא חייבים לשמור הכל", הייתי אומר לו בהומור. והוא היה מחייך בחזרה.

הוא היה מקפיד לא ללכת בדרכי עפה. למה? כדי שהנעליים לא תתקלקלנה יותר מידי. כמה היינו משכנעים אותו שיגיע איתנו בדרך קיצור מהישיבה לבית הכנסת שבו נהגנו להתפלל לפעמים. הוא סירב לדרך הקיצור, והיה פוסע לבדו דרך ארוכה יותר, כדי לא לקלקל את הנעליים.

הוא מעולם לא קנה, גם לא ברשות הישיבה, שום מאכל, שום מתק. הוא היה היחיד שטעם מידי פעם מהריבה שהיתה בישיבה, כי "בכל אופן צריך קצת מתוק", היה האומר בקול נבוך. "אבל לא חבל לקנות שוקולד? אתם משלמים יותר על העטיפה ופחות על הטעם. כל טעם מתוק הוא אותו דבר".

דוד היה בחור רציני מאוד, למדן בחסה. מידי פעם, בהפסקות, יצא לנו להכיר אותו. אודה ולא אבוש, קינאתי מעט בהסתפקות במועט שלו. לכן נהייתי להצמיד לו את התואר: קמצן.

דוד לא התמרמר על התואר. הוא היה מחייך בגאווה כמעט, ונראה היה שהכינוי דווקא מצא חן בעיניו.

אבל כעת, כשהרב של השכונה מבקש ממני לסקור במחשבתי את האנשים שפגעתי בהם, אני חושב שרק דוד נכלל בהם. אבל זו היתה פגיעה מרצון. אדרבא, תמיד היה אומר לי בחיוך: "ועכשיו תגיד עלי שאני קמצן, אה?"

אני באמת אמרתי, אבל זה בא ממנו, בהסכמה. חזרתי בצהריים הביתה. קודם כל אמרתי את המילים הטובות, המילים של החיזוק באמונה, חזרתי עליהן בבית כדי להאיר גם שם את התעוקה.

שבשנים הראשונות הם חיים בצניעות ובס"ד חוסכים לרכישת דירה. אנחנו, לא רק שלא הצלחנו לחסוך שקל, אלא בכל חודש צברנו עוד ועוד חובות.

המקרר שלנו המשיך להיות ריק... היה מקרה שבו הרגשנו שהפעם זהו הקש ששובר את גב הגמל. הפעם אי אפשר להמשיך בצורה כזו. אשתי קיבלה את המשכורת על העבודה שלה, הכנסנו את הכסף לבנק, וחשבנו שהנה, אפשר ללכת בנחת לעשות קניה מינימלית של טיטולים ומזון לתינוק. אבל אליה וקוץ בה, עוד באותו יום אני הולך ברחוב, נופל לא ברור איך, שובר את הרגל, מגיע לבית החולים... חוזר הביתה מגובס.

נאלצתי לממן את האמבולנס, את ההסעה חזרה, וכך בחישוב מהיר בצירוף ההפסד של הלימוד עם התלמידים שלי, הגענו בדיוק לסכום שקיבלה אשתי באותו היום.

זה הרגע שבו עצרנו ואמרנו: אולי זה סימן משמים?

כבר למחרת, כשאני מתגלגל בכיסא גלגלים לבית הכנסת, שהיה סמוך לביתי, מצאתי את עצמי מדבר עם רב השכונה ומספר לו את סיפורי. אודה ולא אבוש, אברך צעיר, שהתחתן לא מזמן, כבר אבא לתינוק, מספר כשדמעות זולגות מעיניו. אני חש כאילו מזל רע רודף אחרי, ואיני יודע מאין הוא יצוץ בפעם הבאה, ולאן...

הרב שמע את דברי, הקשיב היטב. הוא דיבר במשך מספר דקות מילים יפות על אמונה וניסיון, וכאשר סיים את מילות הניחומים הוא המשיך לשאול שאלה מעניינת.

"האם יש מישהו שפגעת בו בעבר? אולי רומזים לך משמים לבקש סליחה, בהיבט כלכלי כלשהו?" ובכן, זו היתה שאלה מעניינת. גלגלתי את כיסא הגלגלים שלי לכולל הסמוך לבית הכנסת, ואגב כך התחלתי להעלות בזיכרוני את ימי נעוריי. המחשבות עצרו כשהגעתי לדוד.

דווקא לדוד. אני זוכר גם את המילים שלי. לא סתם דוד, אלא דוד "האבא של הקמצנים". ככה קראתי לו בשם חיבה, וככה קראו לו כולם, והיו צוחקים. אבל אני מעולם לא החמצתי הזדמנות להקניט אותו.

הייתי אז צעיר, בן ארבע עשרה. דוד למד איתי החל מישיבה קטנה וכלה בישיבה גדולה, הוא היה בחור מצטיין, אבל כבר בגיל צעיר אפשר היה להבחין בניטייה שלו לקמצנות.

זה התחיל כבר במפגש שבשבוע הראשון. ישבנו בחדר האוכל בישיבה, וכבר אז ראינו עד כמה שומר דוד על כל פרוטה ופרוטה. הוא מעולם לא הביא איתו מהבית שתייה מתוקה או ממתקים. "חבל על

שום דבר לא הכין אותי לבאות. לא באתי ממשפחת קשת יום, הוריי היו אנשים מכובדים ביותר, וברוך השם כלכלו אותנו בנחת וברוחה, כך גם היתה החתונה, רחוקה מפאר אבל ברוך ה' חתונה מכובדת.

לעומת זוגות צעירים רבים, שלאחרונה מתקשים למצוא מחסה, קורת גג, זכיתי וקיבלתי דירה בלי חובות, במיקום נוח, על פניו היה זה אידיאלי ביותר.

אבל כבר יום אחרי שבע הברכות החלו הבעיות הכלכליות לנבוע בלי שליטה. תחילה היתה זו נזילה, שהיה צורך לטפל בה בדחיפות. בהמשך הגיעו מכל עבר הוצאות לא צפויות. אשתי, שמצאה עבודה, גילתה שמשלמים לה חודש כן חודש לא, ובדרך כלל זה היה חודש לא. גם אצלי בכולל המצב לא היה מרנין כלל וכלל. בד בבד הגיעו הוצאות שונות ומשונות: פעם אחת חרקים, שדרשו ריסוס מהיר ויקר, ופעם אחת הנזילה שכבר הזכרתי בהתחלה. היתה גם הוצאה רפואית לא צפויה, וכן הסתבכות עם המעליית של הבנין, שהכסף לתיקונה נדרש מכל השכנים וכלל לא היה בידינו.

ההורים שלנו חשו שהם, ברוך ה', העניקו לנו כל טוב, מה שהיה אכן נכון ויציב. לא היה לנו עול של משכנתא או השתתפות בשכירות, היו רהיטים, היתה דירה שהיא רק שלנו, לא היו חובות, מה נפלא יותר מכך? הם היו גם טרודים בנישואיהם של הבאים בתור, וזו כנראה הסיבה שהם מעולם לא שאלו האם יש לנו חלב במקרר ולחם במזווה.

התשובה לשאלה, אם הייתה נשאלת, היתה עצובה.

אחרי שנה נולד בנו הבכור. זו היתה שמחה עצומה. לרגע נשכחו כל הדאגות הכלכליות. שוב נכנסנו אל הבית המחומם והמגונן של הורי אשתי. ארחו אותנו במשך חודש, ושם לא ידענו מחסור, שם גם לא שקלנו האם להדליק חימום ואיך להישאר שבעים מלחם ללא ממרח.

קיבלנו גם עגלה ומיטה חדשה, ומצוידים בכל טוב יצאנו אחרי חודש לחיים האמיתיים. יצאנו כדי לגלות כמה מתיש זה לארגן את המזון לתינוק, את הטיטולים ואת החימום הדרוש לו.

המרזח הזה התיש אותי. ניסיתי ללמוד עם תלמידי, אבל לא ראיתי הצלחה במעשה ידיי. כשקיבלתי סוף סוף את הכסף אחרי לימוד מסור של חודש ימים, הגיעה תמיד הוצאה לא צפויה. פעם תיקון של מכונית כביסה, ופעם אחרת היה צריך לקנות בדחיפות מכשיר אדים קרים לתינוק. פעם אחת הכסף לא תאמינו, נעלם ואיננו, כן, פשוט נעלם.

לאט לאט הרגשתי כאילו הגיעו מים עד נפש. כאילו אני נחנק. זוג צעיר, שיש לו דירה, שאין לו חובות מהחתונה, ובכל אופן כבר צבר חוב עצום לפי כל קנה מידה. איך הגענו למצב הזה? בלי סיבה רצינית. זאת בעוד רבים מהאברכים מספרים

"האם יש מישהו שפגעת בעבר? אולי רומזים לך משמים לבקש סליחה, בהיבט כלכלי כלשהו..."

חס ושלוש על האדם, אמירת מזמור זה יכולה לבטל הגזירה, ומבטלים מעליו כל גזירות קשות ורעות, ומעביר מעליו כל המקטרגים והמשטינים, וטוב לאומרו בכל ימות השנה אחר תפילת שחרית, עד כאן לשונו.

אמירת סליחות

הזמן הראוי ביותר לאמירת הסליחות הוא משעת חצות לילה ואילך, אולם אם הציבור אינם יכולים לומר הסליחות אחר חצות לילה יכולים לומר הסליחות גם בשעות בוקר המוקדמות לפני תפילת שחרית, וכן אפשר לומר הסליחות גם לפני תפילת מנחה. אולם בלילה לפני חצות לילה אסור לומר הסליחות, ולכן יחיד שנמצא בבית הכנסת שאומרים שם סליחות וי"ג מדות לפני חצות לילה לא יענה איתם ויותר טוב שיצא משם.

מי שקם בבוקר מהשינה ורוצה לומר הסליחות צריך לברך ברכות התורה לפני אמירת הסליחות.

אמירת הסליחות נועדה לעורר את האדם ולבקש סליחה על החטאים שעשה, והאדם יתן אל ליבו שעוד מעט מתקרבים ליום הדין, ולכן יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה ויוסיף כמה שיותר מצוות ומעשים טובים, ולכן עיקר אמירת הסליחות צריכה להיות בנחת ובמיתון ובהכנעה יתירה וכמו שכתוב במשלי (פרק יח' פסוק כג') "תחנונים ידבר רש" (המילה רש פירושו עני שאין לו כלום) ויבין את מה שמוציא מפיו ויפנים הדברים ללב כמה שיותר.

היחיד שאינו יכול לומר סליחות עם הציבור מותר לו לומר את כל נוסח הסליחות ביחיד, חוץ מהקטעים שאומרים אותם בארמית (כגון דעני לעני) משום שרק ציבור יכולים לאומרם, וכן י"ג מידות אין היחיד רשאי לאומרם משום שזה נחשב לדבר שבקדושה וכל דבר שבקדושה (כגון קדיש קדושה וברכו) צריך עשרה אנשים כדי לאומרם, אולם אם היחיד אומר את הי"ג מידות בטעמי התורה מותר מפני שזה נחשב כקורא בתורה.

מי שקם בחצות לילה או באשמורת בוקר לפני עלות השחר, או שנשאר ער והגיע חצות לילה ואין לו זמן לומר גם סליחות וגם "תיקון חצות", עדיף לומר "תיקון חצות" שמעלתו יותר מן הסליחות.

כשאומר י"ג מידות, בתיבות ה' ה' לא יאמר אותם ביחד, אלא יאמר ה' ויפסיק מעט ואז יאמר שוב ה' וימשיך לומר את הי"ג מידות. ובזמן שאומר ה' ה' יכופף את קומתו בשחיה ולא יכרע לגמרי אלא קצת, ואין צריך להרים את העקבים של הרגלים מהקרע (כמו שעושים בקדושה) אלא יישר את רגליו ויאמר הי"ג מידות בכוונה.

להלכות נוספות של הרב רועי גנון
כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

חודש אלול

מנהג הספרדים ועדות המזרח לקום באשמורת הבוקר ולומר סליחות מראש חודש אלול עד יום הכיפורים, ויום ראש חודש עצמו אין לומר סליחות.

הטעם שמתחילים מראש חודש אלול סליחות, משום שמסורת בידינו שמושה רבנו אחרי חטא העגל עלה לשמים להביא את לוחות הברית השניות בראש חודש אלול וירד עם הלוחות ביום הכיפורים, וכל הארבעים יום התפלל לה' יתברך שימחל על עוון העגל וביום הכיפורים ה' יתברך אמר למשה רבנו "סלחתי כדברך", ולכן כל הארבעים יום הם ימי רחמים ורצון לכל עם ישראל וביום כיפור שה' יתברך הודיע שמחל לעם ישראל נקבע ליום מחילה וסליחה לכל העוונות והחטאים שלנו.

דורשי רשומות דרשו "אלול" ראשי תיבות אני לדודי ודודי לי, וכן על הפסוק "ומל ה' אלוהיך את לבבך ואת לבב זרעך".

נוהגים שהכותב מכתב לחברו בחודש אלול כותב בתחילת המכתב "לשנה טובה תכתבו ותחתמו".

סגולה לתשובה

בזמן רבנו האריז"ל הקדוש בא אליו רבי משה אלשיך (שמכונה "האלשיך הקדוש" וכתב פירוש על חמישה חומשי תורה ועל המגילות) וסיפר לו שיצא לו בן לתרבות רעה ואמר לו האריז"ל הקדוש שיתפלל עליו בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" שיחזור בתשובה שלמה, ורבי משה אלשיך התפלל עליו ובפתאומיות חזר בנו בתשובה שלמה. ולכן בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה נכון מאוד לכוון בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" להזכיר כמה משמותם של אלו שנטו מדרכי ה' ותורתו, ובפרט אם הם קרובים שיתפלל עליהם מעומק הלב.

אמירת מזמור 'לדוד ה' אורי'

בספר קצה המטה כתב שהאומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא" (תהילים פרק כ"ז) מראש חודש אלול ואילך מובטח לו שיוציא ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ויצא במשפטו זכאי, ויצא לחיים טובים ולשלום, עד כאן לשונו. ובספר שער תפילה לרבי יעקב רוקח הביא בשם מהר"ח הכהן שכתב בספרו שערי רחמים שכל האומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי" מראש חודש אלול ועד שמחת תורה אפילו אם נגזרה רעה

>> המשך הסיפור

אחר כך חייגתי את מספר הטלפון של הישיבה. זכרתי היטב את המספר של המקום שבו עברו עלי ימי נעוריי, מתוך לימוד תורה מתוק וחסר דאגות.

ביקשתי מהנער שנענה לשיחה בטלפון הציבורי, שיחפש אחרי דוד. הוא באמת חיפש. ידעתי שדוד מאורס כבר, וידעתי שהוא בישיבה. אם היה מתחתן, הייתי בוודאי מקבל הזמנה.

דוד הגיע אחרי מספר דקות. הוא היה נשמע מבוהל, והופתע לגלות שזה בסך הכל ידיד נעורים שהתחתן לפני שנתיים כמעט. סיפרתי לו בקצרה ששברתי את הרגל, ושהייתי בא בעצמי לדבר איתו אבל אני מזמין אותו להגיע אלי הביתה בדחיפות. לא התחשק לו להגיע, אבל הוא נענה לבקשת.

כשהוא מגיע ועומד מולי, אני מרגיש לפתע את מבטו. אין זה מבט בטוח אלא מבט עצוב. אני מזמין

אחרי הפגישה הזו קרו שלושה דברים בהדרגה: הדבר הראשון, התגייסתי לעזור לו להינשא, מבחינה כלכלית. הדבר השני, המצב הכלכלי שלנו השתפר בהדרגה, התחלנו להחזיר חובות. הדבר השלישי, החלטתי לפרסם את הסיפור הוריים מבוססים כלכלית, דאגו שילדיכם יתנהגו ברגישות לילדים שאין להם בית כלכלי יציב. פתחו בהם רגישות ואנושיות, כי התנהגותם לא רק תשפיע על החבר העני, אלא גם עליהם עצמם. רגישות שווה הצלה לכל הצדדים.

אני אסיר תודה על הסימן שנשלח לי משמים. רק היום אני יודע כמה פגעתי בחבר שלי, וחלחלה אווזת בי לראות כמה עמוקה היתה השלכת אותה פגיעה תמימה, שלא נעשתה בודון.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר
כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

אותו לשבת, ומספר לו שמטרתי היא לבקש ממנו סליחה. אני מספר לו את מסע הייסורים של הבעיות הכלכליות שלי. הוא מקשיב בדממה, ואחרי עשר דקות של דיבור רצוף הוא קוטע אותי. "אני סולח לך, ואני באמת רוצה להסביר לך. ראשית כל, זה פגע בי מאוד שנית ביקשתי לפגוע בעצמי לפני שאתה תפגע בי, זו היתה דרך התגוננות. ושלישית, רציני שתדע, שלהוריי אין שקל אחד מיותר. כל גינוני ההתקמצנות לא היו אלא גינוני עניות בלבד. אני לא רוצה לתאר לך את העניות בבית שלנו, כיון שאף אחד כמעט לא מסוגל להאמין שיש מצבים כאלו, אבל ללא ספק בכל פעם שצחקת עלי, חשבתי לעצמי הנה ילד השמנת שלא מבין את הצד השני, המתמודד, ואני מדבר על המתודדות קשה".

הוא הוסיף וסיפר על הקושי שלו, כילד עני. אני הוספתי וביקשתי סליחה. ההדורים התיישרו.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

תתבונן ותגיע לשמחה

החסרות.

אדם שזכה לבנים ובנות, יכול בבחירתו לחוש את "אשרו" בהם, בכך שיראה בהם את הנקודות הטובות, או את "ענשו" בהם בגלל "השוואות" או בגלל הנקודות החסרות.

אדם עושה עסק לפרנסתו, יכול לראות בבחירתו את "אשרו" בעסקו בכך שהרויח כמה שהרויח, או את "ענשו" בכך שיכל להרויח יותר, וכיוצא.

וכן בענייני רוחניות, הבחירה ביד האדם לחוש את "אשרו" על שזכה לתורה ומצוות, לתפלה ולחסד, במה שזכהו ה', ולשמח בזה למאד, או לחוש מפלה, מקפח בעשותו "השוואות" עם אחרים, ובכך יראה את ענשו - רק את מה שלא זכהו ה', ויתעלם ממה שזכהו ה'.

היש מצרך נצרך כמו "השמחה", מה שוים חיי האדם ללא שמחה?! ובכן בהתאם לכך מצויה האפשרות לשמחה בפרטים המינימליים ביותר וכמו שיבאר עוד במאמרים הבאים עד כמה מצויה השמחה למתבונן בעשרות רבות של פרטי החיים המינימליים ביותר, בשבועות הקרובים נאריך בנושא השמחה בכל מצב, וכדי שנוכל לקים: "והיית אך שמח", כלומר לא די בכך שיאמר האדם, אני אינני בעצב... אני אינני בדכאון... לא די בכך, אלא צריך שיהא האדם שמח בה', שמח בכל הטוב שנותן לו ה', ועל אחת כמה וכמה שמח בזה שזכה להיות יהודי המקים תורה ומצוות.

מיסודי היהדות שנתן הבורא בחירה לאדם לעשות רע או טוב, ועשהו לאדם חפשי לעשות את הטוב או את הרע, ואף לאחר שצוהו הבורא בדיוק מה מותר ומה אסור - לא כפה עליו ההר כגיגית לפעול למעשה, אלא האדם מחיב בבחירתו לבחור בטוב, שנאמר (דברים ל, יט) ובחרת בחיים.

ננסה לבאר את נקדת הבחירה בנושא השמחה והעצבון, שענין הבחירה בנושא זה הוא מעקרי היהדות, שכן מצות השמחה מצוה גדולה היא, שנאמר (דברים כו, יא): "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלקיך", על האדם לשמח בטוב שנותן לו ה'. ועוד נאמר (דברים טז, טו): והיית אך שמח!..."

ודע, שענין הבחירה בזה הוא מעקרי עבודת הבחירה, ולא כמו שחושב העולם שעקר עבודת הבחירה זה לשמור מצוות או לא, לעשות עברות או לא, לשמור שבת או לחלל... לדבר לשון הרע או לשתוק... וכיוצא.

מעקרי עבודת הבחירה זה להיות שמח או עצב...!

האדם יכול בבחירתו ליצר שמחה בעצמו, או ליצר עצבון ודכאון, ועל האדם ליצר שמחה שהיא מעקרי היהדות.

והדבר תלוי באדם בכח בחירתו החפשית שנתן בו ה', האדם בבחירתו יכול ל"טבול" בים הטובות והחסדים שבחיים ולחוש אותם. "לטבול" בים האושר שנמצא בחיים החל מהפרטים המינימליים ככוס מים, לבוש, וכיוצא ועד הפרטים הערכיים ביותר, גם בהם הבחירה ביד האדם לחוש מאושר בהם, או מעונה ומסוגף.

וכמו, אדם שזכה לשא אשה, יכול בבחירתו לחוש את "אשרו" בה בנקודות הטובות שבה, או לחוש את "ענשו" בה בגלל "השוואות", או בגלל הנקודות

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

"בן אדם מה לך נרדם..."

בכל חצות לילה בחודש אלול

מתקיימת אמירת סליחות ברוב עם

בהשתתפות ראש הישיבה

הרב דניאל זר

בישיבת אור דוד

רחוב המכבים 108, בני ברק

(ליד קניון אילון)

לפרטים ניתן לפנות למשרדי הישיבה

בטלפון: 03-570-12-12 או באתרנו